

Brusel 10. listopadu 2022
(OR. en)

14542/22
ADD 1

LIMITE

CORLX 1051
CFSP/PESC 1519
CODUN 58
COARM 229
CONUN 266

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	10. listopadu 2022
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Předmět:	PROJEKTOVÝ DOKUMENT „Odblokování inovací: základní technologie a mezinárodní bezpečnost“

Delegace naleznou v příloze dokument HR(2022) 268.

Příloha: HR(2022) 268

PROJEKTOVÝ DOKUMENT
„Odblokování inovací: základní technologie a mezinárodní bezpečnost“
HR(2022) 268

Úvod

Pokrok ve vědě a technice je klíčovým faktorem umožňujícím hospodářský a sociální rozvoj a prosperitu. Jak však uvedl generální tajemník OSN ve zprávě z roku 2021 nazvané „[*Aktuální vývoj vědy a technologi a jeho potenciální dopad na úsilí v oblasti mezinárodní bezpečnosti a odzbrojení*](#)“, vzrůstají obavy, že „vývoj ve vědě a technologiích s významem pro bezpečnost a odzbrojení je rychlejší než normativní a správní rámce pro pochopení a řízení rizik“.

Výzkumný institut OSN pro otázky odzbrojení (UNIDIR) je autonomní institucí v rámci OSN, která provádí nezávislý výzkum v oblasti odzbrojení a souvisejících problémů, zejména otázek mezinárodní bezpečnosti. V minulosti hrál UNIDIR vedoucí úlohu při podpoře úsilí o pochopení a reakci na bezpečnostní důsledky rychlého a transformačního technologického pokroku. Tuto práci dnes vede specializovaný víceletý **program pro bezpečnost a technologie** (SECTEC), který je klíčovým poskytovatelem znalostí a prostředníkem mezi mezinárodní diplomatickou komunitou, soukromým sektorem a občanskou společností (pouze za poslední dva roky více než 13 000 stažených publikací a více než 6 500 účastníků akcí). Práce v rámci programu SECTEC má rovněž významný politický dopad, včetně konkrétních zmínek ve dvou konsensuálních zprávách o mezinárodní kybernetické bezpečnosti přijatých Valným shromážděním OSN.

Navrhovaný dvouletý projekt s názvem „**Odblokování inovací: základní technologie a mezinárodní bezpečnost**“ se zaměří na **vybrané klíčové základní technologie** a jejich možný dopad na mezinárodní bezpečnost. Činnosti v rámci tohoto projektu budou uspořádány do tří oblastí, jak je podrobně popsáno v následujícím oddílu.

Projekt bude plně začleněn do širšího pracovního programu SECTEC, využije znalostních aktiv a sítí, které již byly vytvořeny v rámci širšího programu, a přispěje k dosažení jeho celkových cílů, které jsou úzce v souladu s hlavním [mandátem institutu UNIDIR](#):

- **Formovat politiku a rozhodování.** Technologické inovace vnášejí do globálního bezpečnostního prostředí nové úrovně nejistoty a zpochybňují tradiční chápání konfliktů, jakož i koncepce kontroly zbraní a reakce. Nástroje a procesy v rámci mnohostranných mechanismů odzbrojování, jakož i regionálních a vnitrostátních mechanismů bude třeba přizpůsobit tak, aby rozvíjely účinné politické reakce na nové technologie. Program SECTEC se bude snažit přispět k navrhování takových politických reakcí a formovat je, a to vytvářením znalostí, poskytováním poradenství a přípravou návrhů.
- **Zmenšit mezeru ve znalostech o technologických aspektech mezinárodní bezpečnosti.** Mnoho výzev a příležitostí, které přinášejí nové technologie, vychází z jejich technických vlastností, což ztěžuje provádění politik nebo regulačních opatření bez náležitého pochopení dané technologie, včetně souvisejících rizik a příležitostí. Další komplikace přináší duální (nebo univerzální) využití mnoha takových inovací, což vyžaduje širší pochopení možných mezioblastních účinků a provázanosti jakýchkoli politických nebo regulačních opatření.
- **Propojovat komunity.** V době rostoucí globální nestability a nedůvěry a rozmachu různých aktérů, většího šíření znalostí a odborných znalostí, kdy jsou možnosti tradičních forem regulace omezenější, je naléhavě nutné, aby se různé komunity spojily a sdílely poznatky, které budou podkladem pro příslušné programy. Týká se to komunit působících v různých odvětvích (např. vlád, průmyslu, občanské společnosti), jakož i komunit v rámci mnohostranného mechanismu, které tradičně působí izolovaně v různých oblastech (např. mezinárodní bezpečnost, rozvoj, digitální spolupráce, trestná činnost). Program SECTEC využije jedinečného postavení institutu UNIDIR k činnosti napříč tradičními oblastmi ve snaze propojit diskurzy, které spolu vzájemně stále více souvisejí, propojit komunity a upevňovat znalosti.

PROJEKT

Reakce na výzvy a využití příležitostí, které nabízí technologický pokrok v kontextu míru a bezpečnosti, je složitým úkolem. Obecně to vyžaduje schopnost pochopit, o jakou technologii se jedná, jak by mohla být použita a za jakým účelem a jaké nástroje správy jsou k dispozici pro řízení nebo kontrolu jejího vývoje a používání. Navrhovaný projekt s názvem „**Odblokování inovací: základní technologie a mezinárodní bezpečnost**“ si

klade za cíl prozkoumat vývoj, uplatňování a správu vybraných klíčových základních technologií a jejich význam pro mezinárodní mír a bezpečnost prostřednictvím tří pracovních oblastí popsaných níže.

Pro účely tohoto projektu jsou základní technologie definovány jako technologie, které umožňují nebo podporují inovace, rozvoj schopností a větší vliv v dalších oblastech využití v rámci činnosti programu SECTEC institutu UNIDIR, konkrétně v oblasti kybernetiky, umělé inteligence a autonomie a systémové integrace. To je v souladu s [politikou EU v oblasti klíčových základních technologií](#), která uznává zásadní úlohu, kterou tyto průřezové technologie hrají jako hnací síla inovací napříč odvětvími a aplikacemi.

Projekt se zaměří na příležitosti a výzvy souvisejícími se čtyřmi základními technologiemi, které jsou považovány za zvláště důležité z hlediska bezpečnosti: **pokročilé materiály** (např. polovodiče, mikrotechnologie a nanotechnologie), **části a součásti** (např. mikročipy, senzory), **infrastruktura** (např. infrastruktura pro připojení příští generace – 5G a 6G, internet věcí, cloud, svrchný internet) a **zpracování dat a výpočetní technika** (např. cloud, edge a kvantová výpočetní technika).

1. Pracovní oblast č. 1: Sledování trendů a zvyšování povědomí o vývoji vědy a techniky

1.1. Účel

Účelem této pracovní oblasti je identifikovat a pochopit nové a vznikající technologie, jakož i nové využití zavedených technologií. Činnost v rámci této pracovní oblasti se zaměří především na poskytování dostupných znalostí o posuzovaných technologických oblastech tvůrcům politik a osobám s rozhodovací pravomocí, a to na základě technicky a vědecky podložených důkazů.

1.2. Očekávané výsledky:

- a) Lepší připravenost tvůrců politik a osob s rozhodovací pravomocí na výzvy a příležitosti, které představují nové a vznikající technologie.
- b) Lepší pochopení vazeb a konvergence mezi různými technologiemi.
- c) Větší povědomí o možných rizicích a přínosech nových technologií a zajištění kapacit včasného varování pro státy s omezenou schopností provádět mapování situace.

1.3. Popis pracovní oblasti

Tato pracovní oblast bude zahrnovat dvě hlavní činnosti. Za prvé umožní vytvoření funkce **průběžného mapování situace v oblasti technologického vývoje**, aby bylo zajištěno, že nejrelevantnější vědecký a technologický pokrok bude zjištěn, prověřen a analyzován v raných fázích vývoje nebo použití. Výsledkem této činnosti budou **dva výroční přehledy nejvýznamnějších trendů v oblasti technologických inovací**, které se týkají mezinárodního míru a bezpečnosti. Výsledky budou doplňovat, nikoli však zdvojit práci prováděnou v rámci oficiálních multilaterálních procesů, jako je *skupina vládních odborníků na vznikající technologie v oblasti smrtících autonomních zbraňových systémů* v rámci Úmluvy o některých konvenčních zbraních a *otevřená pracovní skupina pro bezpečnost informací a komunikačních technologií a jejich využívání* a přispějí k širšímu souboru příslušných multilaterálních činností, jako jsou například výroční zpráva generálního tajemníka OSN o [úloze vědy a technologie v kontextu mezinárodního míru a bezpečnosti](#), [společná agenda](#) včetně nového programu pro mír a summitu o budoucnosti, který se uskuteční v roce 2023.

V rámci druhé činnosti v této pracovní oblasti bude uspořádáno **osm technologických snídání**, které mají diplomatickým komunitám v Ženevě a New Yorku čtvrtletně nabídnout příležitost učit se a diskutovat v neformálním prostředí a prostřednictvím přímé spolupráce s odborníky o konkrétních základních technologiích, které jsou důležité pro mezinárodní mír a bezpečnost. Každá akce se bude konat dvakrát: poprvé fyzicky v Ženevě a podruhé virtuálně pro komunitu v New Yorku.

2. Pracovní oblast č. 2: Pochopení dopadu vědy a techniky na mezinárodní mír a bezpečnost

2.1. Účel

Účelem této pracovní oblasti je pochopit, jak by bylo možné využívat nové základní technologie a jakého účinku by mohly dosáhnout v bezpečnostních kontextech. Práce v rámci tohoto pilíře se zaměří rovněž na rostoucí sbližování různých technologií a jejich mezioborového využití. Tato pracovní oblast se zejména soustředí na to, jak pokrok v základních technologiích utváří budoucnost konfliktů a bojišť.

2.2. Očekávané výsledky:

- a) Lepší pochopení dopadu nových a vznikajících základních technologií na mír a bezpečnost ze strany osob, které určují politiku.
- b) Větší schopnost vytvářet vazby a propojení mezi oblastmi použití různých technologií, což povede k informovanějším politickým diskusím napříč oblastmi a procesy.
- c) Větší schopnost určit způsoby politických zásahů zaměřených na snížení rizik, která představují nové technologie, aniž by se tím bránilo pokroku a inovacím.

2.3. Popis pracovní oblasti

Tato pracovní oblast bude zahrnovat provedení **čtyř výzkumných studií**, pro každou podkategorii zvažovaných základních technologií jednu. Každá výzkumná studie se zaměří jak na úvod do samotné technologie, tak na analýzu pozitivních a negativních dopadů, které by tato technologie mohla mít na mezinárodní mír a bezpečnost. Metodika výzkumu použitá k provedení takových posouzení dopadů zohlední nejen vojenské schopnosti, ale případně i politické, hospodářské, sociální, technologické, právní a environmentální faktory (analýza PESTLE). Výsledkem těchto výzkumných studií budou písemné zprávy se shrnutími, která budou k dispozici ve všech úředních jazycích OSN s cílem podpořit větší dosah a přístupnost (překlad úplných zpráv bude proveden v závislosti časových možnostech a dostupnosti zdrojů).

S ohledem na složitý politický, vojenský, právní a technický ekosystém, v němž jsou tyto technologie vyvíjeny a zaváděny, budou kromě toho v rámci této pracovní oblasti uspořádány **čtyři mnohostranné dialogy**, které doplní výzkumné činnosti a podpoří výměnu názorů a předávání znalostí mezi různými komunitami zúčastněných stran. Formát těchto dialogů bude hybridní a načasovaný tak, aby byl přístupný publiku z celého světa.

3. Pracovní oblast č. 3: Modernizace kontroly zbraní a koncipování správy pro 21. století

3.1. Účel

Účelem této pracovní oblasti je prozkoumat, zda nové základní technologie přinášejí nové výzvy v oblasti správy, a pokud ano, jak lze tradiční soubor nástrojů pro kontrolu zbraní modernizovat tak, aby tyto výzvy řešil. Kromě toho bude tato oblast činnosti rovněž zkoumat doplňkovost tradičních opatření pro kontrolu zbraní s širšími opatřeními v oblasti správy technologií, která mohou přispět k dosažení stejných cílů v oblasti zabezpečení, stability, bezpečnosti, snižování rizik a nešíření.

3.2. Očekávané výsledky

- a) Lepší pochopení možných silných stránek a omezení stávajícího souboru nástrojů pro kontrolu zbraní s cílem reagovat na nové a vznikající technologie.
- b) Lepší porozumění širšímu souboru nástrojů pro správu technologií (např. průmyslovým normám, samoregulačním mechanismům) a tomu, jak může mezinárodní bezpečnostní komunita využít tyto nástroje v zájmu posílení míru, stability a bezpečnosti ve světě.
- c) Vzájemné obohacování znalostí napříč odvětvími prostřednictvím neformální výměny otevřené všem členským státům OSN, průmyslu a občanské společnosti obecně.

3.3. Popis pracovní oblasti

Tato pracovní oblast bude vycházet ze zjištění vyplývajících z pracovní oblasti č. 2 s cílem dále rozšířit analýzu vybraných základních technologií prostřednictvím **čtyř dalších výzkumných studií** zaměřených na konkrétní výzvy v oblasti správy a potenciální politické reakce. Podobně jako v pracovní oblasti č. 2 bude každá výzkumná studie doplněna specializovaným **dialogem mnoha zúčastněných stran** vedeným v hybridním formátu s cílem získat poznatky napříč odvětvími, které lze využít ke zlepšení reakcí v oblasti mezinárodní bezpečnostní politiky.

Kromě toho bude tato oblast činnosti zahrnovat konceptualizace a včasné navržení **interaktivní infografiky**, která umožní určit a zmapovat příslušné nástroje pro kontrolu zbraní a širší nástroje pro správu technologií na regionální a mezinárodní úrovni pro vybrané základní technologie. Tato činnost bude sloužit k testování metodiky pro identifikaci a stanovení priorit použitelných a relevantních nástrojů, jakož i různých možností vizualizace údajů. Infografika bude zveřejněna na zvláštní internetové stránce UNIDIR.